

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LEADER GALIMYBĖS

Europos sąjungos reikalų ir paramos
politikos departamento programos
LEADER ir kaimo plėtros skyriaus patarėja
Virginija Liukpetrytė

zum.lrv.lt

LEADER RAIDA

LEADER I
1991-1993

LEADR II
1994-2000

LEADER+
2000-2006

Pradėtas
įgyvendinti
Lietuvoje

LEADER metodas
2007-2013

LEADER / BIVP
2014-2020

LEADER / BIVP
pereinamasis
laikotarpis
2021-2022

Sumanių
kaimų
bandomieji
projektai

Investuota į
kaimo
infrastruktūrą

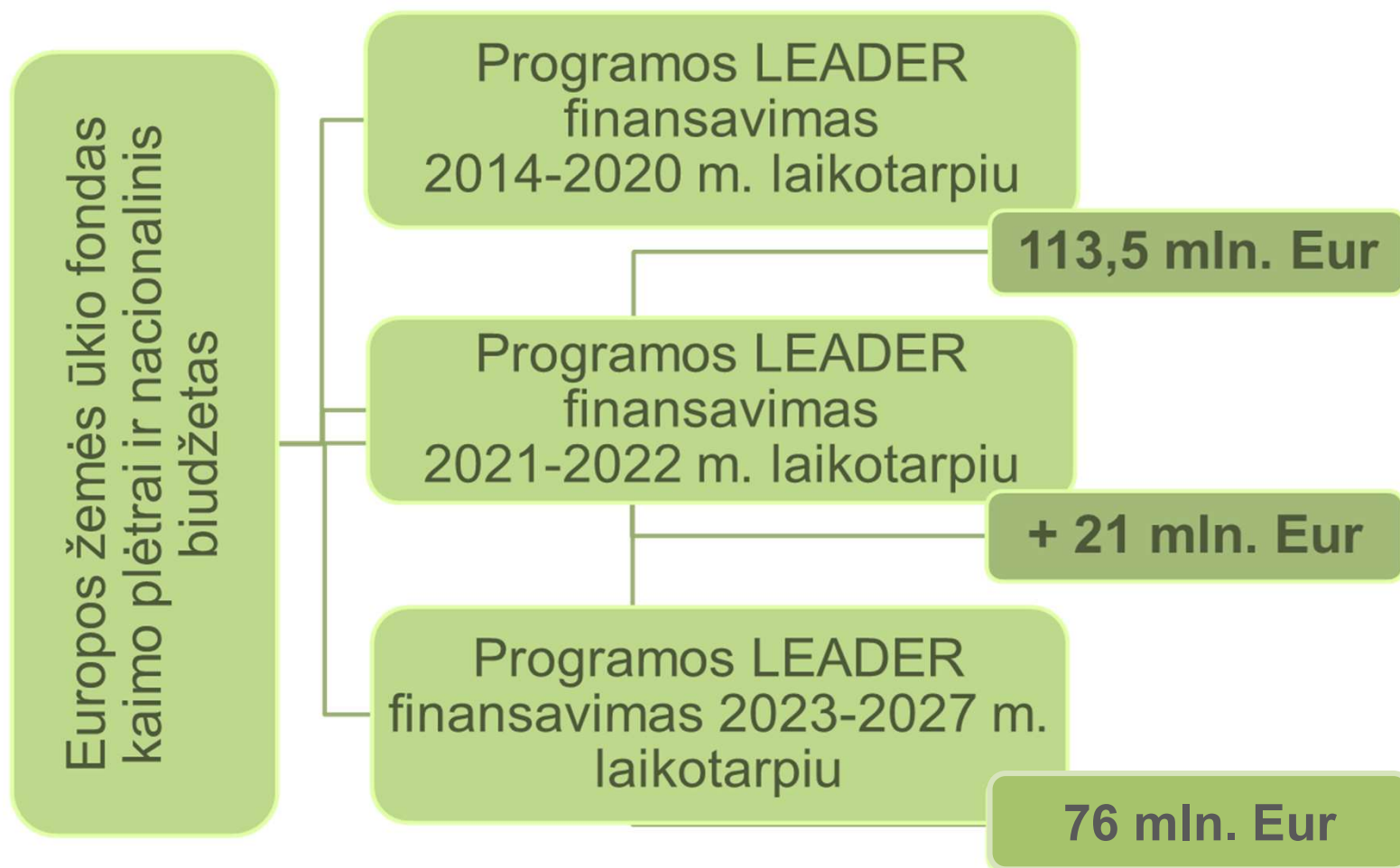
Startavo
2017 m.
Socialinis
verslas

Pagrindinė
kryptis -
verslas

ATEITIES
PERSPEKTYVA
BIVP 2023-2027

PROGRAMOS LEADER FINANSAVIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LEADER REIKŠMĖ

Gyventojų komunikacija ir aktyvumas

Socialinės ekonomikos vystymas

Idėjų įvairovė

Atskirties mažinimas

Tikslinis lėšų naudojimas

Nauji problemų sprendimo būdai

Veiksmų suderinamumas

NVO LEADER PRIEMONĚSE

LEADER SOCIALINIO IR BENDRUOMENINIO VERSLO PROJEKTAI

Vietos plėtros strategijose numatyta 561 priemonė ar veiklos sritis (kiekviena vietos veiklos grupė turi apie 11 skirtingų priemonių).

Pagrindinės finansuoto socialinio verslo poveikio sritys: **užimtumas, socialinės priežiūros projektai vaikams ir jaunimui, paslaugų kūrimas socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms** (senjorai, suaugę neįgalūs asmenys, asmenys sergantys priklausomybės ligomis, smurto aukos ir kt.), **visuomenės aktyvinimas ir emocinės sveikatos stiprinimas.**

2023 m. lapkričio 27 d. duomenys: Iš viso patvirtinti **2 778** vietos projektai (**97,6 mln. Eur**), iš jų 419 socialinio ir bendruomeninio / NVO verslo projektai (23,28 mln. Eur).

KITI LEADER PROJEKTAI

Veiklos projektai (mokymai, renginiai, stovyklos ir pan.) – patvirtinti 843 vietos projektai (15,98 mln. Eur)

Kaimų atnaujinimo (investicijos į infrastruktūrą) projektai – patvirtinti 417 vietos projektai (7,21 mln. Eur)

Sukurtos naujos darbo vietos – 2 828 asmenims, iš jų sukurta darbo vietų jau įgyvendintuose vietos projektuose 1 740 asmenims.

**GERIEJI
LEADER
PAVYZDŽIAI**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

„OFF-GRID DIY: Renewable Energy for rural development / Atsinaujanti energija kaimo plėtrai

Tarptautinis projektas „OFF-GRID DIY“

Projektas įgyvendinamas per Kaišiadorių r. VVG kartu su 7 partneriais iš Latvijos, Estijos, Suomijos ir Švedijos.

Projekto tikslas geriau suprasti ir susisteminti informaciją apie atsinaujinančių technologijų, leidžiančių atsijungimo nuo centralizuoto elektros energijos tinklo, galimybes ir sukurti fizinius prototipus ir internete prieinamą vadovą, skirta decentralizuotoms atsinaujinančios energijos gamybos galimybėms panaudoti kaimo gyventojų namuose ir mažuose ūkiuose.

Daugiau informacijos:

<https://www.facebook.com/KaisiadoriuRajonoVetosVeiklosGrupe>

**OFF-GRID DIY:
RENEWABLE
ENERGY FOR
RURAL
DEVELOPMENT /
ATSINAUJINANTI
ENERGIJA KAIMO
PLĖTRAI**

KAIŠIADORIŲ R. VVG

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

„Renkuosi sparnus“

Projekto vykdytojas:
VšĮ „Paluknio aerodromas“

Paluknio aerodrome sukurta aviacijos pažinimo erdvė 14-29 metų jaunimo edukacijai, skatinanti pasirinkti aviacijos specialisto profesiją ar užsiimti aviacijos sportu bei turėti kokybišką laisvalaikį. Užsiėmimai pravedami moksleivių grupėms.

Daugiau informacijos:
<https://www.trakuvvg.lt/>

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

„Biblioteka kitaip“

Projekto vykdytojas: Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Projekto metu buvo sukurtas vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymo tinklas, kuris informacinių technologijų dėka apjungė 5 Jurbarko rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kaimiškuosius filialus: Vadžgirio, Eržvilko, Viešvilės, Žindaičių bei Skirsnemunės. Vaikams ir jaunimui vyksta neformalaus ugdymo užsiėmimai naudojant šiuolaikines informacines technologijas: užsiėmimai tiesiogiai transliuojami iš Vadžgirio miestelio bibliotekos visoms kitoms projekte dalyvaujančioms bibliotekoms.

Projekto metu įvyko 18 interaktyvių edukacijų – susitikimų su įdomiais žmonėmis (pvz. Nomeda Marčėnaite, Sigute Ach, Vytautu V. Landsbergiu). Projekto dalyvių skaičius – 1278.

Daugiau informacijos: <https://vvgnemunas.lt/>

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

„Ugniagesių savanorių priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo paslaugų skatinimas Rokiškio rajone“

Projekto vykdytojas: Ugniagesių
savanorių NVO.

Stebėdama labai mažą priešgaisrinių paslaugų pasiūlą, ėmėsi iniciatyvos trūkumą užpildyti. NVO naudodama įgytą įrangą ir pasitelkusi savanorius – organizacijos narius vykdo gaisrų prevenciją ir teikia kaminų, dūmtraukių, židinių, krosnių valymo bei priežiūros, gesintuvų pildymo paslaugas. 50 procentų šių paslaugų neįgaliesiems, pensinio amžiaus ar socialinės pagalbos reikalingiems žmonėms teikiamos neatlygintinai.

Daugiau informacijos: <http://www.rokiskiovg.lt/>

UGNIAGESIŲ
SAVANORIŲ
PRIEŠGAISRINĖS
APSAUGOS IR
GELBĖJIMO
PASLAUGŲ
SKATINIMAS
ROKIŠKIO RAJONE

ROKIŠKIO R. VVG

**STRATEGINIS
PLANAS
2023-2027 m.**

**LEADER
ATEITIS**

LEADER PRIEMONEI KELIAMI TIKSLAI

8 tikslas
„Skatinti užimtumą,
augimą, socialinę įtrauktį ir
vietos plėtrą kaimo
vietovėse, be kita ko,
bioekonomikos ir darbaus
miškų ūkio sektoriuose“

Paveikslas iš:

https://zum.lrv.lt/uploads/zum/documents/files/%C5%BD%C5%AAM_B%C5%BD%C5%AAP_po2020_ES_kompleksinis_tikslas_Zinios_inovacijos_2019-05-30.pdf

POREIKIAI, KURIEMS SKIRIAMA PRIEMONĖ

- **g.3** - Skatinti verslų kūrimąsi kaime, žemės ūkio veiklos įvairinimą;
- **h.1** - Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas;
- **h.2** - Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį;
- **h.4** - Modernizuoti kaimo vietas didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą;
- **h.5** - Skatinti bioekonomikos verslus.

REZULTATO RODIKLIAI

- **R.3** Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, dalis
- **R.37** BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas
- **R.38** Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, dalis
- **R.39** Kaimo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, sukurtų naudojančių BŽŪP parama, skaičius
- **R.41** Kaimo gyventojų, kuriems BŽŪP parama pagerino galimybes naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, dalis
- **R.42** Asmenų, įtrauktų į remiamus socialinės įtraukties projektus, skaičius

STRATEGINIS PLANAS 2023-2027 m. LEADER

2023-2027 m.
numatoma 76
mln. Eur

Tikslas: skatinti bendruomenės inicijuotą kaimo plėtrą iniciatyvos “iš apačios į viršų” principo pagrindu, finansuojant vietos plėtros strategijas, kuriomis siekiama spręsti vietos iššūkius ir tenkinti poreikius.

Paramos gavėjai:

- ✓ Kaimo vietovėse veikiančios VVG, turinčios parengtas ir patvirtintas vietos plėtros strategijas (VPS);
- ✓ Vietos projektų paramos gavėjai – subjektai, veikiantys VVG teritorijoje.

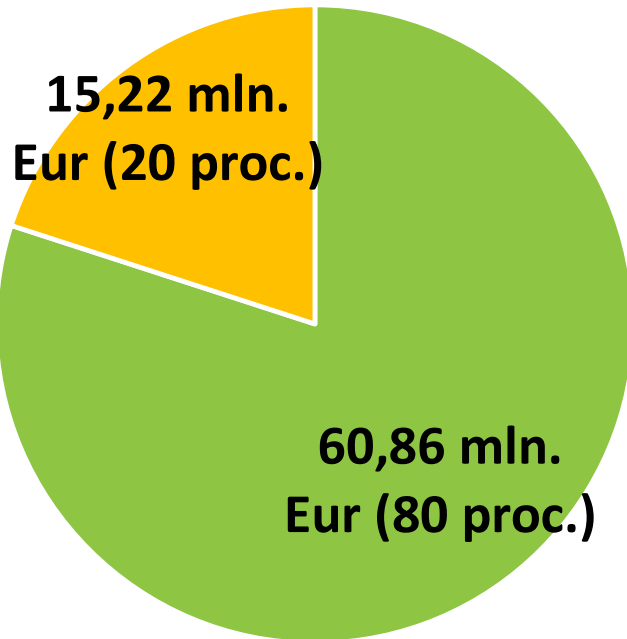

Vidutinė paramos suma VPS - 1 500 000 Eur.

Didžiausia suma vietos projektui – 200 000 Eur. Paramos intensyvumas (vietos projektams) – nuo 20 proc. iki 95 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (priklausomai nuo projekto pobūdžio.)

PRIEMONĖS BIUDŽETAS IR REMIAMA VEIKLA

- Priemonės biudžetas – 76,08 mln. Eur
- Vietos projektų įgyvendinimas (*nemažiau kaip 80 proc.*)
- VPS įgyvendinimo administravimas, VVG teritorijos gyventojų aktyvinimas, VVG bendradarbiavimas (*nedaugiau kaip 20 proc.*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

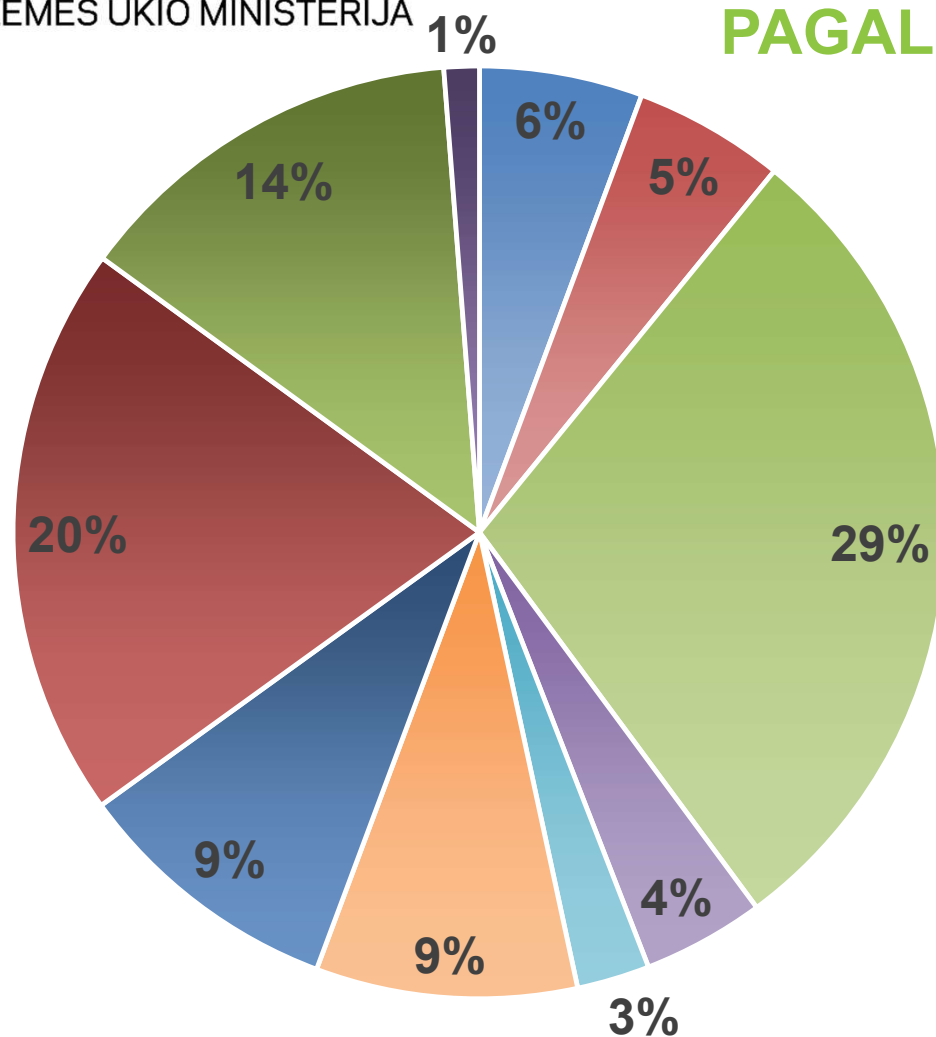
NAUJO LAIKOTARPIO VPS ĮGYVENDINIMAS NUO 2024 M.

Visos vietos plėtros strategijos buvo patvirtintos vienu etapu, per vienerius metus nuo BŽŪP strateginio plano patvirtinimo, t. y. iki š. m. lapkričio 14 d.!

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LEADER STRATEGIJŲ INVESTAVIMO KRYPTYS PAGAL SKIRIAMŲ LĖŠŲ DYDĮ

- Ne žemės ūkio verslo pradžia
- Ne žemės ūkio verslo plėtra
- Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra
- Ūkio subjektų (fizinių ir (arba) juridinių asmenų) bendradarbiavimas
- Žemės ūkio verslas
- Socialinis verslas
- Bendruomeninis verslas
- Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas
- Veiklos projektai
- Mokymų projektai

LEADER STRATEGIJŲ INVESTAVIMO KRYPTYS PAGAL SKIRIAMŲ LĖŠŲ DYDĮ

Priemonės pavadinimas	Biudžetas, Eur
Ne žemės ūkio verslo pradžia	3 444 157
Ne žemės ūkio verslo plėtra	3 183 737
Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	17 646 613
Ūkio subjektų (fizinių ir (arba) juridinių asmenų) bendradarbiavimas	2 573 786
Žemės ūkio verslas	1 534 155
Socialinis verslas	5 518 856
Bendruomeninis verslas	5 702 641
Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)	12 149 791
Veiklos projektai	8 383 766
Mokymų projektai	743 482

SVARBU!

2014-2020 KPP:

- **Papildomai leista visoms VVG virškontraktuoti iki 9,14 mln. Eur;**
- **Kvietimų grafiką 2024 m. VVG paskelbs ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 15 d.**

2023-2027 SP:

- **VPS įgyvendinimas nuo 2024 m.**
- **Kvietimų grafiką 2024 m. VVG paskelbs ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 15 d.**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį

